gemeente Winterswijk

B&W-nota

programma	:	2. Meedoen in Winterswijk
werkdoel	:	--
onderwerp	:	Onderwijshuisvestingsverordening 2024 en bijbehorend uitvoeringsprotocol
advies	:	1. De raad voor te stellen de Onderwijshuisvestingsverordening 2024 vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van de oude verordening uit 2010. 2. Het uitvoeringsprotocol onderwijshuisvesting 2024 vast te stellen.
besluit	:	- zie pagina 2

behandeld door: H.J.G. Gommers **team:** Welzijn **collegiaal overleg gepleegd met:** -- **van team:** -- **manager:** E. Abbink	**openbaarheid:** ☐ niet openbaar ☐ openbaar (met uitgestelde publicatie) ☒ openbaar (directe publicatie) **kritische termijn voor besluitvorming:** ☐ nee ☒ ja, vanwege: collegebehandeling 30 april vanwege raadsbehandeling mei
financiële consequenties: ☒ Nee ☐ Ja, gedekt in de begroting ☐ Ja, niet gedekt in de begroting, dekking via: ☐ Ja, anders: ___	**portefeuillehouder:** E.S.F. Schepers-Janssen
is / wordt opgenomen op de termijnagenda? ☐ Nee ☒Ja, jaar: 2024 kwartaal: twee ☐ Ja, kwartaal nog niet bepaald	**naar gemeenteraad:** ☐ nee ☐ ja, ter informatie ☒ja, ter besluitvorming (via raadscommissie)
aanvrager is op grond van artikel 4:7 van de Algemene wet bestuursrecht geïnformeerd over het (gedeeltelijk) negatieve advies: n.v.t.	**communicatie via:** ☐ persbericht ☒ anders, nl. na besluitvorming via rechtstreeks bericht aan stakeholders (onderwijsinstellingen/schoolbesturen) ☐ n.v.t.
de geadresseerde en evt. andere belanghebbenden die naar verwachting bedenkingen hebben tegen het advies zijn op grond van artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht gehoord: n.v.t.	

bijlagen:
1. Onderwijshuisvestingsverordening gemeente Winterswijk 2024
2. Uitvoeringsprotocol onderwijshuisvesting 2024
3. Concept onderwijshuisvestingsverordening gemeente Winterswijk 2023
4. Concept uitvoeringsprotocol onderwijshuisvesting
5. Raadsvoorstel
6. Conceptraadsbesluit

gemeente Winterswijk

besluit

onderwerp: Onderwijshuisvestingsverordening 2024 en bijbehorend uitvoeringsprotocol gemeente Winterswijk

behandeld door: H.J.G. Gommers

datum besluit door college B&W: 30 april 2024

besluit:
1. De raad voorgesteld de Onderwijshuisvestingsverordening 2024 vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van de oude verordening uit 2010.
2. Het uitvoeringsprotocol onderwijshuisvesting 2024 vastgesteld.

overwegingen college indien besluit afwijkend is van het ambtelijk advies:

paraaf loco-secretaris:	

B&W-nota

inleiding:
U heeft als college in juni '23 de onderwijshuisvestingsverordening gemeente Winterswijk 2023 en het bijbehorende uitvoeringsprotocol in concept vastgesteld, met de intentie deze vrij te geven voor de verplichte consultatie van het onderwijsveld. Deze consultatie heeft inmiddels plaatsgevonden en heeft een tweetal zienswijzen opgeleverd; Dit heeft op één onderdeel tot aanpassing geleid. Verder zijn er inmiddels door de VNG eind '23 nieuwe normbedragen gepubliceerd, heeft de gemeente Winterswijk haar inkoop- en aanbestedingsbeleid geactualiseerd en zijn er nieuwe Europese drempelbedragen voor aanbesteding vastgesteld. Deze nieuwe informatie is in de onderwijshuisvestingsverordening en het uitvoeringsprotocol verwerkt.

advies:
1. De raad voor te stellen de Onderwijshuisvestingsverordening 2024 vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van de oude verordening uit 2010.
2. Het uitvoeringsprotocol onderwijshuisvesting 2024 vast te stellen.

argumenten/onderbouwing:

Ad 1.
Gemeenten hebben de wettelijke taak te zorgen voor adequate huisvesting van het onderwijs. Een gemeente is ook wettelijk verplicht een onderwijshuisvestingsverordening te hebben. De gemeente Winterswijk heeft er daarnaast voor gekozen een uitvoeringsprotocol te hanteren. Beiden zijn gedateerd en vereisen een update, zeker nu er nieuwe investeringen in onderwijshuisvesting aanstaande zijn.
De vaststelling van deze verordening (gebaseerd op het VNG-model) en het protocol kent een verplichte consultatie van het onderwijsveld.
Als gevolg van de wettelijke taak zijn gemeenten verplicht bij Verordening vast te stellen hoe schoolbesturen aanspraak kunnen maken op huisvestingsvoorzieningen en wat daarbij de wederzijdse rechten en plichten zijn. De Verordening huisvesting onderwijs gemeente Winterswijk 2010 behoeft actualisatie, onder andere omdat het rijk in 2015 het stelsel van bekostiging van de huisvesting van het onderwijs gewijzigd heeft.
De grootste verandering was het overhevelen van de voorziening groot buitenonderhoud, voorheen de taak van gemeenten, maar sinds 2015 de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. In de nu voorliggende Onderwijshuisvestingsverordening is deze wijziging verwerkt.
Het rijk heeft in 2015 geen regeling getroffen voor de voorziening "renovatie”. Inmiddels is, in goed overleg met de onderwijskoepels, de VNG en het ministerie van O. C. en W. nieuwe wetgeving in voorbereiding. Gemeenten worden verplicht een integraal huisvestingsplan voor het onderwijs op te stellen, renovatie wordt een volwaardig alternatief van nieuwbouw. Voor schoolbesturen wordt de mogelijkheid om in huisvesting te investeren versoepeld.
In de voorliggende Onderwijshuisvestingsverordening is, vooruitlopend op deze wetgeving, renovatie wel toegevoegd als voorziening waar scholen aanspraak op kunnen maken, maar dan alleen indien die renovatie leidt tot een zodanige verlenging van de levensduur van de betreffende school, dat vervangende nieuwbouw voor tenminste 25 jaar kan worden voorkomen. Met het opnemen van renovatie als alternatief voor vervangende nieuwbouw krijgt de gemeente meer mogelijkheden om te voorzien in de huisvesting van het onderwijs en de kosten daarvan beter te beheersen.

De u in juni '23 voorgelegde concepten vergden (beperkte) aanpassing. Het betreft zowel ambtshalve wijzigingen als wijzigingen op basis van de consultatie. De wijzigingen op basis van de consultatie worden bij de betrokkenenparagraaf behandeld; ambtshalve zijn volgende wijzigingen in de verordening doorgevoerd:
- Het jaartal in de naam van de verordening is gewijzigd van 2023 naar 2024;

- De opmaak van de verordening aangepast;
- In de verordening is een niet goed doorlopende nummering hersteld;
- De nieuwe VNG-normbedragen zijn opgenomen; inhoudelijk wijzigt er daarmee overigens niets principieels, omdat de verordening altijd naar de meest recente verwijst.

Ad 2.
Het voorliggende uitvoeringsprotocol is vooral bedoeld om een soepele en voorspoedige procesgang tussen de gemeente Winterswijk en de schoolbesturen te bevorderen in de realisering van onderwijshuisvesting. Helderheid over taken en verantwoordelijkheden maakt expliciet wat er van gemeente en schoolbesturen wordt verwacht in de ontwerp- en realisatiefase. Het uitvoeringsprotocol is voor schoolbesturen een instrument dat hen ondersteunt in het uitvoeren van het bouwheerschap.
Het uitvoeringsprotocol geeft aan welke taken een schoolbestuur en de gemeente hebben en wat de daarbij behorende verantwoordelijkheden zijn tijdens het proces van de totstandkoming van een huisvestingsvoorziening. Ook de kaders waarbinnen de bouwopgave plaatsvindt, zijn in dit protocol vastgelegd. Het uitvoeringsprotocol heeft tot doel om beter, dan slechts op basis van de verordening, sturing te geven aan de uitvoering.

Bij de consultatie zijn geen zienswijzen op het uitvoeringsprotocol kenbaar gemaakt; ambtshalve zijn de volgende wijzigingen in de verordening doorgevoerd:
- Jaartal 2024 toegevoegd aan de naam van het protocol;
- De opmaak van het protocol is aangepast;
- In het protocol zijn de gewijzigde bedragen voor Europese aanbesteding opgenomen en zijn de verwijzingen naar het recentere inkoop- en aanbestedingsbeleid geactualiseerd.

---

betrokkenenparagraaf:
Regelmatig heeft de gemeente overleg met het onderwijsveld in het kader van de Lokale Educatieve Agenda (LEA). Een behoorlijk aantal bestuurders zijn naast bestuurder ook directeur; Om de vergaderdruk, zeker voor hen, niet onnodig te verhogen, is afgesproken dat ook onderwerpen die een Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) vergen, tijdens deze overleggen te bespreken. Voorwaarde daarbij is dat dit uit de agendering moet blijken. Een OOGO tussen onderwijsveld en gemeentebestuur is wettelijk verplicht; evenals het hebben van een LEA.
Het Winterswijkse onderwijsveld heeft op 21 juni '23 de concept Onderwijshuisvestingsverordening gemeente Winterswijk 2023 en bijbehorend protocol besproken. In dit overleg gaven zij aan graag meer tijd te krijgen voor een inhoudelijke reactie. Om die reden is de inhoudelijke behandeling van beide documenten nogmaals geagendeerd voor vervolgoverleg op 27 september '23. Partijen was gevraagd om de gemeente hun inhoudelijke reactie voorafgaand aan dit overleg te doen toekomen. Het GKC en Pronova hebben gezamenlijk een zienswijze op de onderwijshuisvestingsverordening gestuurd.
Deze is in het overleg van 27 september '23 besproken, waarbij door de gemeente is aangegeven deze inhoudelijk nader te (moeten) beoordelen en dit in een volgend overleg te bespreken.
In het overleg van 6 maart '24 is met de deelnemers afgesproken dat de gemeente de zienswijze separaat met de indieners zal bespreken en zo nodig zal verwerken. Deze bespreking met de indieners heeft inmiddels plaatsgevonden.
Naar aanleiding van dit overleg op 6 maart '24 en de gemaakte afspraak is alsnog een zienswijze van SOPOW op de onderwijshuisvestingsverordening per mail binnengekomen. Door een personele wisseling van de wacht bij SOPOW had deze consultatie onvoldoende aandacht gehad. Ook deze werd al inhoudelijk met de indiener besproken.
In het overleg van 22 april jl. heeft de gemeente de deelnemers over het ambtelijk advies op deze zienswijzen mondeling geïnformeerd.

Onderstaand worden puntsgewijs de zienswijzen behandeld:

Zienswijze GKC & Pronova verordening	**Reactie Gemeente**

Wat opvalt is de regelmatige schrijfwijze ‘(voortgezet) speciaal onderwijs’. Hiermee wordt het reguliere vo niet bedoeld. In sommige artikelen wordt het reguliere vo apart benoemd, in andere niet. Willen jullie bij alle artikelen waar hierover gesproken wordt, te zorgen dat er ook een duidelijke paragraaf is over het voortgezet onderwijs (is op veel plekken al wel zo).	Het is inderdaad zo dat dergelijke schrijfwijzen regelmatig wordt gebezigd en zijn overgenomen uit het format van de VNG. De verschillen in bepalingen voor Voortgezet Onderwijs, Speciaal Voortgezet Onderwijs, Speciaal Primair Onderwijs en Primair onderwijs die daardoor lijken te ontstaan zijn echter niet onbedoeld, maar komen voort uit verschillen in de wetgeving voor de verschillende onderwijsvormen. De schrijfwijze wordt derhalve gehandhaafd.
In hoofdstuk 4, artikel 24 staat een stuk over leegstand. Er staat dat er sprake van is wanneer scholen minder dan 40 klokuren per week gebruik maken van een gymzaal. Dit is in praktische uitvoering onmogelijk en dus is er altijd sprake van leegstand. Dat lijkt ons een moeilijk punt in discussies over ruimtegebrek.	De roosters van het onderwijs bestaan inderdaad uit minder dan 40 uren per week; Te weten 37,5 uur per week. Deze 37,5 uur per week wordt opgenomen bij artikel 24 (hoofdstuk 4) van de verordening.
Daarnaast viel op, en dat wisten we beiden niet, dat we 8 weken per jaar een sportveld kunnen huren a 27 euro per uur, mits dit veld niet al door de gemeente gefinancierd wordt. Zie artikel 2.f en bijlage IV.F. Wij zouden hier graag in uitvoering meer over willen weten. Maar dat is meer voor later	Dit is geen zienswijze, maar is wel toegelicht. In de Winterswijkse situatie met het vigerende sportbeleid, komt het in de praktijk niet voor dat scholen hier gebruik van (kunnen) maken.

Zienswijze SOPOW verordening	**Reactie Gemeente**
Ik kreeg van de heer Müller, directeur van onder andere OBS t Waliën dit bericht door. Ik heb er twee vragen over. De eerste betreft het overleg waarin de verordening met de besturen besproken is. Kunt u me aangeven wanneer dit is geweest? Ik kan me deze namelijk niet herinneren.	Deze verordening is op 21 juni '23, 27 september '23 en (beperkt) op 6 maart '24 besproken.
't Waliën geeft per jaar ruim 24.000 euro aan vervoer naar de gymzaal uit. De school wordt hiervoor door de centrale overheid niet extra bekostigd. Ik weet dat een gemeente volgens de wet niet verplicht is om op te draaien voor de kosten van het vervoer. Ze kan er echter wel bewust voor kiezen. En dat de gemeente Winterswijk, die zich naar mijn idee kenmerkt als gericht op inclusiviteit en kansengelijkheid een andere afweging heeft gemaakt verwondert mij. Ik ben zeer nieuwsgierig naar de motieven van de gemeente, kunt u mij hiervan op de hoogte stellen?	In het verleden kende de gemeente Winterswijk een dergelijke regeling. Daar is bewust grotendeels van afgestapt, deels door de ook toen gekende financiële krapte voor de gemeente als gevolg van de financiële crisis, maar ook doordat soms voor een afstand van enkele honderden meters busvervoer werd ingezet. Verder zijn er ook diverse alternatieven voor bewegingsonderwijs denkbaar en hoeft dit niet altijd in gymzalen te worden onderwezen. Daarmee kan naar het oordeel van de gemeente ook worden voldaan aan inclusiviteit en kansengelijkheid. Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van de verordening.

advisering externe adviesorganen/belangenorganisaties:
n.v.t.

scenario’s (indien gewenst/mogelijk):
n.v.t.

financiële paragraaf incl. financiële risico’s:
De besluitvorming over verordening en protocol brengt op zich geen financieel risico met zich mee, omdat de

inzet ervan t.b.v. scholenbouw separate besluitvorming van uw college en de raad vergt.
Wel zetten de huidige kosten- en renteontwikkeling druk op stichtingskosten en structurele lasten. Daar staat tegenover dat de algemene verwachting is dat de (bouw)markt in de nabije toekomst weer sterk afkoelt.

---

overige risico's:
n.v.t.

---

aspecten duurzaamheid:
De Sustainable Development Goals vormen een belangrijke leidraad voor de gemeente Winterswijk en maken daarom onderdeel uit van het vigerende inkoop- en aanbestedingsbeleid. Dit beleid is ook opgenomen in het uitvoeringsprotocol 2024.
Verder stelt de gemeente dat het doorvoeren van duurzaamheidsmaatregelen een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van schoolbesturen en gemeente.

---

vervolgprocedure en planning:
Voor de definitieve vaststelling wordt de raad voorgesteld de Onderwijshuisvestingsverordening 2024 vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van de oude verordening uit 2010.
Na het raadsbesluit wordt de nieuwe verordening op de gebruikelijke wijze gepubliceerd.

---

relatie met andere besluitvorming/andere projecten:
In het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs Gemeente Winterswijk(2021-2037) worden diverse beoogde scholenbouwprojecten behandeld. Bij de uitvoering daarvan vormen zowel de onderwijshuisvestingsverordening en het bijbehorende protocol belangrijke documenten.

---

integriteitstoets:
Bij de totstandkoming van de verordening en het bijbehorende protocol is er aandacht (geweest) voor mogelijke belangenverstrengelingen die gemeld (zouden) moeten worden. Tot op heden is dat niet het geval.

---

overige opmerkingen:
Geen
